

Tiyatrodaki Füzüzan

Öykücülüğümüzde çok önemli bir dönemecin de adı olan Füzüzan'ın "Kış Gelmeden" ve "Sevda Dolu Bir Yaz" öykülerinin oyunlaştırılmış halleri, Devlet Tiyatroları'nda defalarca seyirci karşısına çıktıktan sonra, şimdi ilk kez okur karşısına da çıkıyor. **Kitapta** bu oyunların metinleri, yazarın elinden çıktığı şekliyle yer alıyor.

M. MEHMET HAKTAN

Füzüzan'ın "edebiyatımızda bir olay" diye nitelenmesinin nedenleri üzerine düşündüğümüzde; 1971, 1972 ve 1973'te art arda yayımlanan **Kitapları** Parasız Yatılı, Kuşatma ve Benim Sinemalarım'ı da hemen ardından gündemimize almak gerekecek çünkü Memet Fuat'ın bugüne kadar taşınan benzetmesiyle "Füzüzan olayı"nın yaratıcısıdır aynı zamanda bu üç **kitap**. Zaten daha ilk **kitap** Parasız Yatılı ile dikkatleri üzerine çekmiş, 1972'de Sait Faik Hikâye Armağanı'nı almıştı edebiyatımızın önemli ismi. Bu, bir anlamda tek **kitap** gibi de okunabilecek üç öykü kitabının hemen ardından gelerek 1974'te yayımlanan ve 1975'te TDK Roman Ödülü'ne değer görülen kitabı 47'liler ise Füzüzan'ın, o yıllarda estirdiği rüzgârın tuzu biberi olur.

Öykücülüğümüzde çok önemli bir dönemecin de adı olan Füzüzan'ı, 1970'lere ve salt "Füzüzan olayı"na sığdırmak ise imkânsız.

Füzüzan'ın 1970'lerin ardından gelen yıllarda kaleme aldıkları da hâlâ yanına pek yaklaşılabilen doruklar olarak yaşamlarını sürdürüyor. Gecenin Öteki Yüzü'nü, Gül Mevsimidir'ı, Sevda Dolu Bir Yaz'ı, Berlin'in Nar Çiçeği'ni kim bir

kenara bırakabilir ki...

Kaldı ki Füzüzan, varlığını salt öyküye de borçlu değil. Senaryoları, gezi ve röportaj yazıları, şiirleri, tiyatro oyunları da hâlâ nefes almaya devam ediyor. Fakat bu son grup arasında öykülerinden yola çıkarak yeniden kaleme aldığı tiyatro oyunlarına ayrı bir paragraf açmak gerek. Füzüzan, fırtına estirdiği 1970'lerin hemen ardından verir tiyatro alanındaki ilk verimini 1981'de yazdığı Redife'ye Güzelleme ile. Yani bu anlamda Füzüzan'ın tiyatro ile ilişkisi epey eskilere ve derinlere dayanıyor. Fakat sonrasında bu alanda bir suskunluk dönemine giriyor yazar. Bu suskunluk döneminin bitişi ise 1997'de oluyor. Füzüzan, 1997'de 'Kış Gelmeden' adlı öyküsünü oyunlaştırarak sevdiği dünyaya geri dönüyor. Hemen dört yıl sonra, 2001'de ise bu kez 'Sevda Dolu Bir Yaz' öyküsünü, aynı şekilde tiyatro oyunu haline getiriyor. Kış Gelmeden ve Sevda Dolu Bir Yaz'ın hikâyesi yazılmakta bitmiyor ayrıca. Devlet Tiyatroları'nda yaklaşık iki yüz kez sahnelenen bu oyunlar bugün de hâlâ anılıyor. Günümüzde de Devlet Tiyatroları repertuarlarında yer alıyor ve sahnelendiklerinde ilgiyle izlenmeye devam ediyor.

OYUNU OKUMAK

Şimdi, Kış Gelmeden ve Sevda Dolu Bir Yaz'ın oyunlaştırılmış halleri de okur karşısına çıktı. Bu pek çok kez seyirciyle buluşan oyunlar böylelikle ilk kez okurların da karşısına çıkıyor. **Kitapta** bu oyunların metinleri, yazarın elinden çıktığı şekliyle yer alıyor.

Tiyatro oyunu izlemenin keyfini çok kişi bilir. Fakat tiyatro oyunu okumanın hazı bambaşkadır. Sahnede

canlanacak karakterler ilerleyen her satırla, kaleme gelen her replikle okur zihninde canlanmaya başlar. Dekor, tasarımcılar tarafından değil zihinler tarafından sahneye taşınır. Karakterleri, oyuncuları yönetmen değil okurun ta kendisi giydirir. Işıkları da istediği yere yönlendirir okur. Yani her şey okurun ve zihninin elindedir. Oyunun, her okurda yeniden sahneye konulması hayal gücünün ne denli büyüğü bir şey olduğunu gösterir.

Bu hazı Füzüzan'ın düru Türkçesiyle yaşamak ise hepsinden farklı bir keyif. "Füzüzan olayı"nın tiyatrodaki yansımalarına şahitlik edebilmek için Kış Gelmeden ve Sevda Dolu Bir Yaz'ın **Kitapları** hâlî önemli bir fırsat sunuyor okura. ■

Kış Gelmeden - Sevda Dolu Bir Yaz / Füzüzan / Yapı Kredi Yayınları / 112 s.

'Mantolu Kadın'

E için Poyrazlar, üçüncü romanı "Mantolu Kadın"da kadına şiddetin ve erkek tahakkümünün merkezinde ilerleyen bir hikâyeyle okurların karşısına çıktı. "Mantolu Kadın", daha önceki romanları "Gazetecinin Ölümü" ve "Kara Muska" ile siyasi zemin üzerinde yükselen **Kitapları** yazar Poyrazlar için de yeni bir dönemec. Eray Ak, Poyrazlar'la yeni romanı üzerine konuştu.

Abdullah Aren Çelik, "İlerde Hep Yalnız"da çok fazla öne çıkarmadığı politik arka plan ve nedenleri, yanıtız kalan tüm soruları bir bakıma "Kandan Adam"da ortalığa saçıyor. Gerek dili gerek kurgusuyla dikkat çeken ve bir şehri tüm dimanikleriyle anlatma başarısı gösteren "Kandan Adam" katmanlı bir roman. Çelik, "İlerde Hep Yalnız"ın aksine soru soran değil daha çok cevap arayan bir **kitapla** okur karşısında bu kez. Dahası ilk romanda önemli bir yer tutan kasaba vurgusu bu yeni **kitapta** yerini bir yönüyle altı yüz yıllık meseleye dair bir hesaplaşmaya ve bir tür şehir bunalımına bırakıyor. Kitabı Kemal Varol değerlendirdi.

John Ralston Saul; "Küreselleşmenin Çöküşü" isimli kitabında, insanlığın ekonomik ve politik açgözlükten kaynaklanan, denetimi zor bir krizle karşıya olduğunu ifade ediyor. Yazar, küreselleşmenin bolluk yerine, bolluk hayatının geçerli olduğu, gelecekte çok gelecek vadediyle avunan bireylerle dolup taşan bir dünya yarattığını söylüyor. Ali Bulunmaz bakıyor Ralston'ın kitabına.

Bol **kitaplı** günler...

Cumhuriyet

KİTAP

İmtiyaz Sahibi: Cumhuriyet Vakfı adına: Alev Coşkun • Genel Yayın Yönetmeni: Aykut Küçükçakaya • Yayın Yönetmeni: Turhan Günay • Editörler: Ali Bulunmaz, Eray Ak • Görsel Yönetmen: Dilek Akıskali • Sorumlu Müdür: Ozan Alper Yurtoglu • Yayımlayan: Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş. • İdare Merkezi: Prof. Nurettin Mazhar Öktek Sok. No: 2, 34381 Şişli - İstanbul, Tel: 0 (212) 343 72 74 (20 hat) Faks: 0 (212) 343 72 64 • Cumhuriyet Reklam: Reklam Direktörü: Deniz Tufan • Reklam Müdürü: Ayla Atamer • Tel: 0 (212) 343 72 74 • Baskı: DPC Baskı Tesisleri, Hoşdere Yolu, 34850 Esenyurt - İSTANBUL • Yerel süreli yayım • Cumhuriyet gazetesinin ücretsiz ekidir. •

Turhan Günay

turhangunay@cumhuriyet.com.tr
cumkitap@cumhuriyet.com.tr
twitter: www.twitter.com/Cumkitap